

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๑๔๒๒

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๐

เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต/ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑

ตามหนังสือที่อ้างถึงสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้สั่งการเกี่ยวกับแนวทางการลงโทษนักเรียน เพื่อให้การลงโทษนักเรียนด้วยวิธีการที่เหมาะสมและเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ความแจ้งแล้ว นั้น

เนื่องจากปรากฏข่าวทางสื่อมวลชนว่ามีสถานศึกษาบางแห่ง ครูได้ลงโทษนักเรียนด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสมและไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑ จึงแจ้งให้สถานศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กำกับดูแลเกี่ยวกับเรื่องการลงโทษนักเรียน ดังนี้

๑. ให้สถานศึกษาทุกแห่งถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ และหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑ เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน โดยเคร่งครัด หากมีการลงโทษนักเรียนนักศึกษาที่รุนแรงเกินกว่าเหตุ หรือครู อาจารย์ลงโทษนักเรียนด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม จะถือว่าผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ขาดความเอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่และอาจถูกดำเนินการทางวินัยตามสมควรด้วย

๒. เมื่อมีกรณีครูลงโทษนักเรียนด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสมโดยไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาเข้าไปตรวจดูและรายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และรายงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ ตามลำดับ และให้ความคุ้มครอง ช่วยเหลือเยียวยาแก่นักเรียนตามสมควรแก่กรณี โดยเร่งด่วน หากพบครูกระทำผิดในเรื่องการลงโทษนักเรียนให้ดำเนินการทางวินัยโดยทันที

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญรักษ์ ยอดเพชร)

ผู้อำนวยการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ

กลุ่มวิจัยพัฒนากฎหมายคติความและนิติการ

โทร./ โทรสาร ๐ ๒๒๘๘ ๕๖๗๗

ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/ 2556

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

30 ธันวาคม ๒๕๕๑

เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลับ ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๒๑๐๓
ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

ตามหนังสือที่อ้างถึงสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้สั่งการเกี่ยวกับ
แนวทางการลงโทษนักเรียน และบัดนี้ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้แจ้งกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับ
ทราบข่าวจากสื่อมวลชน เกี่ยวกับการที่รองผู้อำนวยการโรงเรียนแห่งหนึ่ง สั่งกักสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษารัชมัยเขต ๑ ลงโทษนักเรียนด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสมและไม่เป็นไปตามระเบียบ
กระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ และคณะกรรมการ
ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการลงโทษนักเรียน นักศึกษาที่รุนแรงเกินกว่าเหตุ
และเห็นควรได้ประสานกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอให้ นำข้อเสนอนี้ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไป
ประกอบการพิจารณาดำเนินการตามที่เห็นสมควร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงพิจารณาข้อเสนอนี้ของ
คณะกรรมการ ป.ป.ช. และแจ้งให้สถานศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียน ดังนี้

๑. ให้สถานศึกษาทุกแห่งถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการ
ลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยเคร่งครัด และกำชับด้วยว่าหากไม่ปฏิบัติตามระเบียบ
กระทรวงศึกษาธิการ อาจจะได้รับโทษทางอาญาด้วย เนื่องจากพฤติการณ์ดังกล่าว ผู้กระทำผิดอาจ
ต้องรับโทษทางอาญาในความผิดต่อร่างกาย ที่เป็นการทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กาย
หรือจิตใจและรวมไปถึงความผิดต่อเสรีภาพ ที่เป็นการกระทำให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพด้วย การ
ลงโทษนักเรียน นักศึกษาให้ลงโทษด้วยการว่ากล่าวตักเตือน ทำทัณฑ์บน ตัดคะแนนความประพฤติ
และทำกิจกรรมเพื่อให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ เท่านั้น อีกทั้ง พฤติการณ์

/ยังเป็น....

ยังเป็นความผิดวินัยที่อาจเข้าข่ายความผิดกรณีไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ กรณีไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ กรณีก่อกวนก่อกอง เหยียดหยาม ช่มเหล่งผู้เรียน และกรณีกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

๒. การลงโทษโดยการทำทัณฑ์บนให้ถือปฏิบัติตามกฎกระทรวง กำหนดความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๔ เพื่อให้เป็นหลักเกณฑ์ในการทำทัณฑ์บน และการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียน นักศึกษาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดนั้น ให้ถือปฏิบัติตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดระบบงานและกิจกรรม ในการแนะแนว ให้คำปรึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษาและผู้ปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยเคร่งครัด

๓. การดำเนินการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๕ (๔) "ทำกิจกรรมเพื่อให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม" ถ้าครู อาจารย์จะลงโทษนักเรียน นักศึกษาด้วยการทำกิจกรรมใด ๆ ก็ตาม เพื่อให้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ให้นำเสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนทุกครั้ง และหากมีการลงโทษนักเรียน นักศึกษาที่รุนแรงเกินกว่าเหตุ หรือครู อาจารย์ลงโทษนักเรียนด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม จะถือว่าผู้อำนวยการสถานศึกษาขาดความเอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่และอาจถูกดำเนินการทางวินัยตามสมควรด้วย

๔. การพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่จะทำหน้าที่ครูให้มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึกที่ดี คือต้องเป็นคนที่มีความเมตตาต่อเด็ก สร้างเด็ก ไม่ทำลายเด็ก และคิดวิธีการที่จะสร้างบุคลากรให้รู้จักวิธีคิด พูด ทำ ด้วยความเมตตามากกว่าความรุนแรงเพราะครูมีอำนาจในมือนั้น ให้ผู้ที่มีหน้าที่พิจารณาคัดเลือกบุคคลที่จะมาทำหน้าที่ครูได้ ต้องพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีจรรยาบรรณครู พ.ศ. ๒๕๓๙ และเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. ๒๕๓๗ มาปฏิบัติหน้าที่ครู และให้มีการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๔

อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีมาตรการให้ข้าราชการครูฝ่ายปกครองหรือครูที่ลงโทษนักเรียนด้วยวิธีรุนแรงทุกคนเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อปรับเปลี่ยนวิธีการในการดูแลช่วยเหลือและลงโทษนักเรียนให้สอดคล้องกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๔ และเป็นการปฏิบัติให้สอดคล้องกับการคุ้มครองสิทธิเด็กต่อไป

/จึงขอให้....

จึงขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่งได้สำรวจรายชื่อข้าราชการครูและ
เจ้าหน้าที่ที่มีพฤติกรรมในลักษณะดังกล่าว และแจ้งมายังสำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการ
ศึกษาเพื่อเข้ารับการอบรมในเดือนเมษายน ๒๕๕๒ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

(คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา)
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ

โทร. ๐ ๒๒๔๘ ๕๖๙๒ -๓

โทรสาร ๐ ๒๒๔๘ ๕๖๙๑